

NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM

Studijní program	Pedagogika
Studijní obor	Sociální pedagogika
Forma studia	Prezenční a kombinovaná
Rok	2017/2018

Tematické okruhy a doporučená literatura ke státním závěrečným zkouškám:

- Teorie sociální pedagogiky
- Sociální psychologie a aplikace sociální pedagogiky

Každý student u SZZ předloží svou bakalářskou práci, výzkumný materiál (dotazníky, záznamy rozhovorů apod.) a k jednotlivým tematickým okruhům seznam prostudované literatury.

Okruhy k SZZ z teorie sociální pedagogiky

1. Počátky sociální pedagogiky jako vědní disciplíny. Vztah sociální pedagogiky k jiným vědním disciplínám (např. k andragogice, gerontagogice, sociologii, sociální práci aj.). Sociální pedagogika jako věda a její místo v soustavě pedagogických věd. Přístupy k sociální pedagogice. Předmět a úkoly sociální pedagogiky. Dimenze sociální pedagogiky.
2. Obsahové zaměření sociální pedagogiky. Funkce sociální pedagogiky. Historicky vzniklé směry sociální pedagogiky. Sociální pedagogika jako pomoc všem věkovým kategoriím. Sociální pedagogika jako životní pomoc. Aktuální témata sociální pedagogiky.
3. Historické aspekty vzniku sociální pedagogiky. Sociálně pedagogické myšlení v dílech významných filozofů, sociologů a pedagogů (napříč historickým vývojem od starověku až po současnost: Montesquieu, Rousseau, Fröbel, Spencer, Owen, Fourier, Saint-Simon, Vives, Komenský, Pestalozzi, Makarenko, Korczak, Amerling, Lindner, Bláha, Velinský, Pitter, aj.).
4. Vývoj a současný stav sociální pedagogiky v ČR, současné tendence a aktuální výzvy v rozvoji sociální pedagogiky. Osobnosti české sociální pedagogiky. Vývoj a současný stav sociální pedagogiky na Slovensku. Významní představitelé slovenské sociální pedagogiky. Vztah sociální pedagogiky a sociální práce ve výše uvedených zemích.
5. Vývoj a současný stav sociální pedagogiky v Německu a Polsku. Významní představitelé německé a polské sociální pedagogiky. Vztah sociální pedagogiky a sociální práce ve výše uvedených zemích.
6. Komparace pojetí sociální pedagogiky v jednotlivých evropských zemích (např. Velká Británie, Dánsko, Švédsko, aj.). Vztah sociální pedagogiky a sociální práce ve výše uvedených zemích.
7. Profese (profesiogram) sociálního pedagoga. Funkce, kompetence, dovednosti a uplatnění v praxi. Sociální pedagogika jako pomáhající profese. Další vzdělávání v oblasti sociální pedagogiky. Etika práce sociálního pedagoga. Lidský vztah jako základ profese sociálního pedagoga. Legislativní rámec profese sociálního pedagoga. Asociace vzdělavatelů v sociální pedagogice.
8. Sociální pedagogika jako věda o sociálních aspektech výchovy. Základní zaměření sociálně výchovné činnosti. Výchovné aspekty a specifika sociální činnosti. Vymezení sociálně výchovné činnosti (cíl, cílová skupina, metody edukace, strategie). Pojetí výchovného procesu a jeho zákonitosti. Paradigmata výchovy z hlediska filozofie výchovy a teorie výchovy. Přístupy k výchově z hlediska filozofie výchovy.
9. Prostředí a výchova. Charakteristika a typologie prostředí (např. Wroczyński, Přadka, Kraus, Průcha, Vaněk, Kohoutek aj.). Vývoj názorů na význam prostředí pro vývoj člověka. Specifikace prostředí dle druhů a typů.
10. Specifika institucionálního prostředí. Sociální klima školy a školní třídy. Funkce školního prostředí. Sociálně výchovná činnost ve výchovných zařízeních. Vzdělávání a spravedlnost. Rovný přístup ke vzdělávání. Sociální znevýhodnění žáků ve vzdělávání (Bersteinova teorie, teorie kulturního kapitálu, aj.).

11. Pojetí a teorie rodiny, její funkce a úlohy. Postavení rodiny ve společnosti. Analýza rodinného prostředí. Pásma funkčnosti rodiny. Vliv rodiny na vznik sociálně patologických jevů. Legislativní vymezení rodiny.
12. Kultura a výchova. Vymezení pojmu kultura a její typologie. Antropologické pojetí výchovy. Pedagogická antropologie jako jeden ze zdrojů sociální pedagogiky, její vývoj, koncepce a významní představitelé. Subkultury mládeže.
13. Multikulturní výchova: teorie a praxe. Východiska multikulturní výchovy. Koncepce multikulturní výchovy: metody, formy a prostředky multikulturní výchovy. Multikulturní výchova v kurikulárních dokumentech. Multikulturní kompetence. Interkulturní učení.
14. Sociální prevence v kontextu sociální pedagogiky (vymezení, principy, přístupy). Sociální prevence v České republice, v Polsku a na Slovensku. Metodik prevence a jeho kompetence. Prevence rizikového chování. Sociální deviace.
15. Socializace osobnosti a výchova. Socializace jako proces formování a integrace člověka v sociálně pedagogických koncepcích, hlediscích a vymezeních. Společenská determinace výchovy. Místo výchovy v procesu socializace, resocializace (edukace a reedukace), enkulturace a akulturace.
16. Globální problémy lidstva. Člověk a životní prostředí. Životní prostředí z hlediska sociálních dopadů. Globální a environmentální výchova (cíle, metody a formy). Kurikulární ukotvení globální a environmentální výchovy.
17. Paradigmata pedagogiky, pedagogické směry 20. století (pozitivismus, hermeneutika, humanismus, pragmatismus, existencialismus, fenomenologie, konstruktivismus, neomarxismus aj.).
18. Výchova jako specificky lidská činnost člověka a společnosti. Výchova (edukace) jako systém z hlediska vztahů mezi výchovnými cíli, podmínkami výchovy, prostředky výchovy, subjekty a objekty výchovy. Podmínky efektivity výchovného procesu. Manipulativní a komunikativní pojetí výchovy. Koncepce rozvoje osobnosti: řešení otázek vychovatelnosti v pedagogickém optimismu, pesimismu, utopismu a realismu.
19. Osobnost vychovávaného. Vliv respektování věkových a individuálních zvláštností dětí na specifikaci výchovně vzdělávacího procesu. Metody poznávání osobnosti vychovávaného. Pedagogická diagnostika ve škole v kontextu sociální pedagogiky (diagnostika rodiny, života ve škole a třídě).
20. Osobnost vychovatele. Požadavky na osobnost vychovatele, jeho dovednosti, kompetence. Příprava vychovatelů a pedagogů, možnosti jejich dalšího vzdělávání.
21. Sebevýchova a její vývojové úrovně. Význam, cíle a prostředky sebevýchovy. Možnosti podněcování sebevýchovných snah vychovávaného vychovatelem. Výchova ke svobodě a odpovědnosti. Autoregulace. Self-management.
22. Hodnoty a výchova. Výchova k hodnotám. Možnosti výchovy v souvislosti s hierarchizací hodnot u vychovávaných. Podstata a druhy hodnot. Osobnostní a sociální výchova. Výchova k prosociálnosti. Cíle a prostředky etické výchovy. Aktuální etické problémy v souvislosti s výchovou.
23. Kulturní a sociální antropologie. Základní antropologické teorie. Společenské organizace a systémy, ekonomické a politické systémy. Koncept integrální antropologie. Kulturní diverzita a etnocentrismus. Kulturní relativismus. Metodologické postupy v antropologii.

Aplikace sociální a kulturní antropologie v práci sociálního pedagoga.

24. Andragogika. Vznik pojmu, příčiny rozvoje andragogiky. Vztah andragogické teorie a andragogice praxe. Andragogika jako interdisciplinární obor v systému společenských věd. Charakteristika základních andragogických teorií (Lindeman, Pöggeler, Knowles, Jarvis, Mezirow ad.). Předmět a specifika andragogického působení, vysvětlení základních androdidaktických pojmů.
25. Vzdělávání a rozvoj lidí v organizaci v kontextu řízení lidských zdrojů. Systém, zaměření a obsah vzdělávání zaměstnanců. Vzdělávání jako součást tržní strategie organizace. Koncept učící se organizace. Projektování vzdělávacích aktivit (vzdělávací projekt a jeho struktura, projektová příprava vzdělávacích akcí). Akreditace a evaluace ve vzdělávání dospělých.
26. Autoregulace učení a chování. Proces autoregulace, kognitivní a nonkognitivní determinanty. Rozvoj autoregulace. Sociální kontext autoregulace.
27. Výzkum v pedagogice (specifika výzkumu pedagogických jevů), základní přístupy ke zkoumání (kvalitativní, kvantitativní a smíšený výzkum), příprava a plánování výzkumu, kritéria kvality výzkumu (validita a reliabilita, techniky dosahování kvality).
28. Empirický výzkum, design výzkumu a jeho jednotlivé etapy, formulace výzkumného problému, volba výzkumného souboru, stěžejní metody kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Úloha pedagogických konstruktů a hypotéz. Měření a proces operacionalizace ve výzkumu (typy proměnných).
29. Kvalitativní výzkum, metody analýzy kvalitativních dat a jejich zpracování (analýza textů a jejich kódování, zakotvená teorie, metoda narativní analýzy).
30. Kvantitativní výzkum, základní metody statistického popisu dat, deskriptivní a induktivní statistika, jejich uplatnění v poznávání pedagogických jevů. Zpracování dat v kvantitativním výzkumu (statistické metody pro analýzu nominálních, ordinálních a metrických dat).

Doporučená literatura

1. ARMSTRONG, M., TAYLOR, S. *Řízení lidských zdrojů*. 13. vyd. Praha: GRADA, 2015.
2. BAKOŠOVÁ, Z. *Sociálna pedagogika ako životná pomoc*. Bratislava: Lorca, 2006.
3. BAKOŠOVÁ, Z. *Sociálna pedagogika. Vybrané problémy*. Bratislava: FFUK, 1994.
4. BARTOŇKOVÁ, H. *Firemní vzdělávání*. Praha: GRADA, 2010.
5. BAUMAN, Z. *Globalizace: Důsledky pro člověka*. Praha: Mladá fronta, 1999.
6. BAUMARD, P. *Tacit Knowledge in Organizations*. London: SAGE Publications, 2001.
7. BERTRAND, Yves. *Soudobé teorie vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 247 s. Studium. ISBN 80-7178-216-5.
8. BREZINKA, W. *Filosofické základy výchovy*. Praha: Zvon, 1996.
9. CACH, J., DVOŘÁK, K. G. A. *Lindner a jeho odkaz dnešku*. Praha: SPN, 1978.
10. CELÁ, J. *Kapitoly z teorie výchovy*. Zlín: UTB, 2006.
11. ČENĚK, J., SMOLÍK, J., VYKOUKALOVÁ, Z. *Interkulturní psychologie. Vybrané kapitoly*. Praha: Grada, 2016.
12. ERAUT, M. *Developing Professional Knowledge and Competence*. London: Falmer Press, 1994.
13. FISCHER, R. *Učíme děti myslet a učit se*. Praha: Portál, 1997.
14. GAVORA, P. *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido, 2005.
15. HAVLÍNOVÁ, M. a kol. *Program podpory zdraví ve škole. Rukověť projektu Zdravá škola*. Praha: Portál, 1998.
16. HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí*. Praha: Portál, 2004.
17. HERMOCHOVÁ, S. *Skupinová dynamika ve školní třídě*. Kladno: Aisis, 2005.
18. HLADÍK, J. *Multikulturní kompetence studentů pomáhajících profesí*. Zlín: UTB, 2014.
19. HLADÍK, J. *Multikulturní výchova: socializace a integrace menšin*. Zlín: UTB, 2006.
20. HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004.
21. HORKÁ, H. *Teorie a metodika ekologické výchovy*. Brno: Paido, 1996.
22. HORKÁ, H. *Výchova pro 21. století: koncepty globální výchovy v podmínkách české školy*. Brno: Paido, 2000.
23. HRADEČNÁ, *Vybrané problémy sociální pedagogiky*. Praha: Karolinum, 1998.
24. HRBÁČKOVÁ, K. *Rozvoj autoregulace učení studentů*. Praha: Hnutí R, 2011.
25. HRBÁČKOVÁ, K., a kol. *Kognitivní a nonkognitivní determinanty rozvoje autoregulace učení studentů*. Brno: Paido, 2010.
26. HRONCOVÁ, J. a kol. *K dějinám sociální pedagogiky v Evropě*. Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2008.
27. HRONCOVÁ, J., HUDECOVÁ, A., MATULAYOVÁ, T. *Sociálna pedagogika a sociálna práca*. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta UMB, 2001.
28. HRONÍK, F. *Rozvoj a vzdělávání pracovníků*. Praha: GRADA, 2007.
29. CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada, 2016.
30. KLAPILOVÁ, S. *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Olomouc: Vydavatelství UP, 1996.
31. KOLEKTIV AUTORŮ. *Psychosomatické disciplíny v přípravě pedagogů: východiska a první zkušenosti*. Brno: Paido, 2008.
32. KRAUS, B. a kol. *ČLOVĚK - PROSTŘEDÍ – VÝCHOVA: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido, 2001.
33. KRAUS, B. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008.
34. MERTIN, V., KREJČOVÁ, L., A KOL. *Metody a postupy poznávání žáka*. Pedagogická diagnostika. Wolters Kluwer, 2016.
35. PELIKÁN, J. *Hledání těžiště výchovy*. Praha: Karolinum, 2007.
36. PILCH, T., LEPALCZYK, I. (eds.) *Pedagogika społeczna*. Warszawa: Żak, 1995. Praha: Portál, 2007.
37. PŘADKA, M. a kol. *Kapitoly ze sociální pedagogiky*. Brno: PdF MU, 2002.
38. SMOLÍK, J. *Subkultury mládeže. Uvedení do problematiky*. Praha: Grada, 2010.
39. ŠVARÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. A KOL. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*.
40. ŠVEC, Š. *Základné pojmy v pedagogike a andragogike*. Bratislava: IRIS, 1995.
41. ŠVEC, V. *Průvodce metodologií pedagogického výzkumu*. Zlín: UTB, 2007.

42. Úmluva o právech dítěte. In Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.
43. VÁVROVÁ, S., HRBÁČKOVÁ, K., HLADÍK, J. *Porozumění procesu autoregulace u dětí a mladistvých v institucionální péči*. Zlín: UTB, 2015.
44. Vyhláška 270/2017 Sb. kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Okruhy k SZS ze sociální psychologie a aplikace sociální pedagogiky

1. Aplikační vztah sociální pedagogiky k psychologickým, antropologickým, sociologickým a právním disciplínám. Vymezení sociální pedagogiky vůči sociální psychologii, kulturní a sociální antropologii, sociologii výchovy.
2. Sociální politika (cíle, funkce, principy, oblasti). Modely sociální politiky. Realizace sociální politiky. Faktory ovlivňující sociální politiku. Nástroje sociální politiky.
3. Vybrané teorie sociální determinace při utváření a vývoji osobnosti člověka a jejich využití v terapii, sociální péči, výchově a převýchově jedince (např. teorie kognitivní psychologie, humanistické psychologie, sociocentrické a skupinově orientované přístupy, transakční analýza).
4. Dynamika lidského sociálního chování. Vymezení pojmů, souvisejících s dynamikou lidského sociálního chování (sociální učení, obranné mechanismy a další pojmy, vztahující se k motivaci sociálního chování).
5. Osobnost v sociálně výchovném procesu. Vymezení pojmu, přehled základních teorií osobnosti (psychoanalytická, behavioristická, humanistická, rysová, konstituční teorie aj.). Člověk jako bytost bio-psycho-sociální: biologické a sociokulturní determinace psychiky v kontextu sociální pedagogiky, problematika spirituality.
6. Inteligence a řešení problémů. Tvořivost jako důležitý aspekt sociálně výchovné činnosti. Etapy tvořivé činnosti. Faktory a úrovně tvořivosti. Výchova talentovaných jedinců. Výchova sociálně znevýhodněných.
7. Sociální a interpersonální percepce. Hodnocení při interpersonální percepci. Teorie sociální percepce, interpersonální perceptivní styly. Postoje, utváření, zdroje a formy postojů. Postoje a hodnoty. Předsudky a stereotypy.
8. Migrační a azylová politika v ČR a EU. Azylová procedura, role sociálního pracovníka v přijímacím, pobytovém a integračním středisku. Postavení cizinců v ČR.
9. Sociální nerovnosti ve společnosti. Sociální exkluze a inkluze. Koncepty chudoby, její příčiny, podoby a možná řešení. Diskriminace některých skupin ve společnosti. Aplikace sociální pedagogiky v oblasti sociální nerovnosti, sociální exkluzi a inkluzi, a při řešení chudoby.
10. Zájmové vzdělávání dětí, mládeže a dospělých, instituce, organizace a sdružení. Volný čas, vymezení a funkce, volnočasová výchova dětí a mládeže. Pedagogika volného času a její aktuální otázky. Zážitková pedagogika.
11. Postavení dítěte ve společnosti a jeho ochrana. Pojetí práv dítěte. Legislativní rámec ochrany dítěte. Práce sociálního pedagoga s právy dítěte. Ohrožené dítě – formy ohrožení, prevence a kuratela. Syndrom CAN.
12. Specifika pedagogické práce se sociálními skupinami. Typologie sociálních skupin. Vliv sociální skupiny na jedince. Utváření aktivní životní pozice jedince (hodnotová orientace, morální postoje, světový názor). Vrstevnické skupiny a sociálně pedagogická činnost. Sociálně pedagogické zřetele utváření sociálních skupin ve školním a mimoškolním prostředí. Sociální skupina jako edukační činitel.

13. Rizikové a problémové chování. Pedagogická intervence a možnosti řešení s ohledem na specifika prostředí. Prevence a kompenzace. Poradenská a výchovná činnost v této oblasti. Legislativní ukotvení.
14. Sociální pedagogika v institucích a organizacích. Instituce zaměřené na kompenzaci funkcí rodiny, ústavní a ochranná výchova nezletilých dětí. Náhradní rodinná péče. Legislativní ukotvení.
15. Metody sociální pedagogiky, sociálně výchovného působení a metody poradenské práce. Organizování prostředí, práce s jednotlivcem, skupinou nebo komunitou. Využívání životních situací, inscenační metody, přístupy úkolově orientované, systemické, antiopresivní atd.
16. Psychodiagnostika vybraných oblastí sociálně výchovného procesu - školní zralost, specifické vývojové poruchy učení, problematika žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, žáků nadaných, aj. Legislativní ukotvení.
17. Syndrom vyhoření. Projevy a příčiny jeho vzniku u pracovníků pomáhajících profesí. Vývoj syndromu vyhoření. Metody ochrany před vyhořením. Prevence syndromu vyhoření. Psychická úskalí v profesi sociálního pedagoga. Náročné životní situace.
18. Psychologie a pedagogika zdraví, výchova ke zdravému životnímu stylu. Základní determinanty zdraví, sociální determinanty zdraví. Zdraví 21. Time management. Psychohygiena v pomáhajících profesích. Duševní hygiena a sebevýchova. Životospráva. Relaxační techniky. Systém zdravotně sociální péče.
19. Kvalita života, současné pojetí této kategorie. Teoretické modely a kolektivní definice kvality života. Objektivní a subjektivní dimenze kvality života. Životní spokojenost (well-being). Determinanty kvality života. Metody zjišťování kvality života. Psychologie osobní pohody a její hlavní znaky.
20. Supervize v pomáhajících profesích – význam, funkce a druhy supervize. Základní modely v supervizi. Supervizní proces.
21. Psychologie práce a psychologie řízení. Pracovní komunikace. Řešení konfliktů na pracovišti. Ovlivňování spokojenosti pracovníků. Týmová spolupráce. Sdílení znalostí v týmu.
22. Manažerské dovednosti v profesi sociálního pedagoga. Personální management. Řízení lidských zdrojů – hodnocení, odměňování, vzdělávání pracovníků, řízení výkonu, řízení týmu.
23. Legislativa v pedagogické oblasti. Školský zákon, zákon o pedagogických pracovnících, zákon o vysokých školách. Současné pojetí poradenského systému na úrovni školského sektoru. Vzdělávací politika.
24. Legislativa v sociální oblasti. Zákon o sociálních službách. Poradenský systém v ČR. Současné pojetí poradenského systému na úrovni sociálního sektoru. Právní normy regulující problematiku poradenství. Vybrané právní okruhy významné pro sociálně výchovnou práci a poradenství.
25. Zákony sociálního zabezpečení. Systém sociálního zabezpečení v ČR. Zdravotní pojištění, sociální pojištění, dávky státní sociální podpory, hmotná nouze, sociální péče. Systém dávek sociálního zabezpečení.

26. Legislativa v práci sociálního pracovníka – správní právo a sociální oblast, pracovní právo a sociální oblast, trestní právo a sociální oblast, soudnictví ve věcech mládeže. Probační a mediační služba ČR.
27. Management školních a sociálních zařízení. Definice managementu a obsahový význam pojmu. Vývoj teorií managementu. Funkce managementu. Manažer v neziskové organizaci. Hierarchie řídicích struktur. Činnosti a úkoly manažera. Manažerské role. Manažerské kompetence.
28. Teorie neziskových organizací (NO). Ekonomický pohled na vznik NO. Sociální pohled na vznik NO. Zásady fungování a funkce NO. Typologie neziskových organizací v ČR: z hlediska členství, podle typu činnosti, podle oblasti působení, podle globálního charakteru poslání, z ekonomického hlediska, podle právního ukotvení. Občanská společnost.
29. Nestátní neziskové organizace. Základní legislativní úprava. Vymezení neziskových organizací ke státnímu sektoru (hranice, vztahy). Postoje státu k NO a jednotlivé modely. Veřejnoprávní neziskové organizace (organizační složky, příspěvkové organizace, obce, kraje).
30. Dobrovolnictví. Vymezení dobrovolnictví, význam dobrovolnictví v neziskové sféře. Legislativní úprava dobrovolnictví. Metody práce s dobrovolníky v neziskové organizaci. Vlastní práce s dobrovolníky (získávání, výběr, výcvik, koordinace, supervize). Koordinátor dobrovolníků a jeho význam v managementu dobrovolnictví.

Doporučená literatura

1. ALLPORT, G. W. *O povaze předsudků*. Praha: Prostor, 2004.
2. ATKINSONOVÁ, R. L. a kol. *Psychologie*. Praha: Victoria publishing, 1995.
3. BAKOŠOVÁ, Z. *Sociálna pedagogika ako životná pomoc*. Bratislava: LORCA, 2006.
4. BERK, L. E., MEYERS, A. B. *Infants, children, and adolescents*. Eighth edition. Boston: Pearson, 2016.
5. BERKOWITZ, L. (ed.): *Advances in experimental social psychology, Vol. 20*. New York: Academic Press, 1987.
6. BLATNÝ, M. (eds.) *Psychosociální souvislosti osobní pohody*. Brno: MU: MSD, 2005.
7. ČAKIRPALOGLU, P. *Úvod do psychologie osobnosti*. Praha: Grada. 2012.
8. ČIKLOVÁ, Kateřina. *Rizikové chování ve škole s vazbou na legislativní úpravu: rádce školního metodika prevence*. 1. vyd. Ostrava: EconomPress, 2014, 160 s. ISBN 978-80-905065-6-5.
9. CRAIN, W. C. *Theories of development: concepts and applications*. Fifth edition. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2005.
10. DETERMANN, D. K., STERNBERG, R. J. (eds.): *Transfer on trial: Intelligence, cognition, an instruction*. Norwood NJ, 1993.
11. DUNOVSKÝ, J., DYTRYCH, Z., MATĚJČEK, Z. a kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě*. Praha: Grada, 1995.
12. ERIKSON, E. H. *Životní cyklus rozšířený a dokončený: devět věků člověka*. Praha: Portál, c2015.
13. FRANKL, V. E. *Lékařská péče o duši*. Brno: Cesta, 1996.
14. FRIČ, P., POSPÍŠILOVÁ, T. *Vzorci a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes, 2010.
15. GILLERNOVÁ, I., KEBZA, V., RYMEŠ, M. *Psychologické aspekty změn v české společnosti. Člověk na přelomu tisíciletí*. Praha: Grada, 2011.
16. GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie. Systemické a narativní přístupy*. Praha: Psyché, 2009.
17. GOLEMAN, D. *Emoční inteligence*. Praha: Columbus, 1997.
18. HAYESOVÁ, N. *Základy sociální psychologie*. Praha: Portál, 2003.
19. HEWSTONE, M., STROBE, W. *Sociální psychologie*. Praha: Portál, 2006.
20. JANOŠOVÁ, P. a kol. *Psychologie školní šikany*. Praha: Psyché, 2016.
21. JANOUŠEK, J., HOSKOVEC, J., ŠTIKAR, J. *Psychologický výkladový atlas*. Praha: Karolinum, 1993.
22. JEDLIČKA, R. a kol. *Poruchy socializace u dětí a dospívajících*. Praha: Grada, 2015.
23. JEDLIČKA, R., KLÍMA, P. a kol. *Děti a mládež v obtížných životních situacích. (Nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí.)* Praha: Themis, 2004.
24. JEDLIČKA, R., KOŤA, J. *Analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže*. Praha: KAROLINUM, 1998.
25. KOLÁŘ, M. *Bolest šikanování*. Praha: Portál, 2001.
26. LORENZ, K. *8 smrtelných hříchů*. Praha: Panorama, 1990.
27. LUKASOVÁ, E. *I tvoje utrpení má smysl*. Brno: Cesta, 1998.
28. MACHŮ, E. *Nadaný žák*. Brno: Paido, 2010.
29. MAREŠ, J. A KOL. *Kvalita života u dětí a dospívajících I*. Brno: MU, 2006.
30. MAREŠ, J. A KOL. *Sociální opora u dětí a dospívajících II*. Hradec Králové: Nucleus, 2002.
31. MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 2. vyd. Praha: Portál, 2003.
32. MUSIL, J. *Sociální psychologie*. Zlín: UTB, 2005.
33. MUSIL, J. V. *Analýza procesu sociální interakce: SYMLOG: Metodická příručka nejen pro mimoškolní výchovu 2*. Olomouc: PVP, 2006.
34. MUSIL, J. V., MUSILOVÁ, M. *Sociografie: Milieusociogram v sociálně pedagogické a psychologické diagnostice: Metodická příručka nejen pro mimošk. výchovu 3*.

- Olomouc: PVP, 2008.
35. NAKONEČNÝ, M. *Základy psychologie osobnosti*. Praha: Management Press, 1993.
36. NOVOSAD, L. *Poradenství pro osoby se zdravotním a sociálním znevýhodněním: základy a předpoklady dobré poradenské praxe*. Praha: Portál, 2009.
37. PATTISON, S., M. ROBSON, A. BEYNON. *The handbook of counselling children and young people*. Los Angeles: SAGE, 2015.
38. PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002.
Praha: Portál, 2006.
Praha: Portál, 2015.
39. SHAPIRO, E. L. *Emoční inteligence dítěte a její rozvoj*. Praha: Portál, 1998.
40. SCHILLING, J. *Sociálna práca. Hlavné smery vývoja sociálnej pedagogiky a sociálnej práce*. Bratislava: Slovak Academic Press, 1999.
41. SCHNEIDER, J. W. *O smyslu a důležitosti životních krizí: psycholog k problémům moderního života*. Hranice: Fabula, 2005.
42. SVOBODA, Jan. *Poradenský dialog: vedení poradenského rozhovoru a poradenské skupiny*. Praha: Triton, 2012.
43. Svoboda, M., Krejčířová, D., Vágnerová, M. *Psychodiagnostika dětí a dospívajících*. Praha: Portál, 2015.
44. ŠOLCOVÁ, I. *Vývoj resilience v dětství a dospělosti*. Praha: Psyché, 2009.
45. THOROVÁ, K. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*.
46. TOŠNER, J. a O. SOZANSKÁ. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*.
47. VÁGNEROVÁ, M. *Psychologie problémového dítěte školního věku*. Praha: Karolinum, 1997.
48. VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 1999.
49. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000.
50. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních. V aktuálním znění.
51. Zákon č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách. V aktuálním znění.
52. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. V aktuálním znění.
53. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. V aktuálním znění.
54. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů. V aktuálním znění.
55. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V aktuálním znění.